

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmålet om deres overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Preben Lange (S):

Lige ankomsten her til Danmark fra Grønlands landstings efterårssamling er det mig en glæde at kunne give et frisk bidrag til debatten fra Grønland. De spørgsmål, vi skal debattere her i folketinget i dag, er omgivet af stor interesse i Grønland, ikke blot i landstinget, men også i alle befolkningskredse.

Interessen i Grønland drejer sig dog ikke kun om selskabsdannelser osv., men også og ikke mindst om politiske holdninger til Grønlands fremtid, dvs. vores muligheder for at skabe en mere bæredygtig økonomi, som på længere sigt kan gøre os mere uafhængige af tilskud udefra.

Under debatten i landstinget har jeg erfaret, at der er bred enighed i tinget om at drøfte forholdet til vores undergrund med den til enhver tid siddende danske regering. Landstingets behandling af sagen om olieeffterforskning i Jameson Land vedrørte også landstingets lovgivning, bl.a. vedtagelsen af en parallel lovgivning om dannelsen af det dansk-grønlandske fællesselskab.

Det er i denne forbindelse væsentligt at pege på, at landsstyret efter bemyndigelse fra landstinget ville meddele ministeren for Grønland, at landsstyret på et passende tidspunkt ønsker at videreføre drøftelserne om følgende dele af den grønlandske råstofordning.

For det første ejendomsretten til Grønlands undergrund, for det andet indtægtsfordelingsprincippet for offentlige indtægter fra råstofaktiviteter og for det tredje råstofforvaltningens placering.

Hvad angår det lovforslag, der nu foreligger for folketinget, kan jeg udtale min støtte til alle de tre sammenhængende forslag. Det vigtigste er naturligvis dannelsen af det nye dansk-grønlandske fællesselskab. Det vigtige er her, at det ved aktiekapitalens fordeling – parterne indskyder jo hver sin halvdel – understreges, at der er tale om et samarbejde på lige fod mellem staten og hjemmestyret. Det

vil sige, at man også her fra begge sider vedkender sig paritetsprincippet i råstofordningen.

I denne forbindelse vil jeg gerne gøre folketinget opmærksomt på, at netop det forhold, at hjemmestyret og staten investerer lige meget i det nye selskab, for os i Grønland betyder, at vi nu står som aktionærer på lige fod. Det er nyt i forhold til det hidtidige grundlag for indtægtsfordelingsprincippet udformning. Dette forhold vil derfor indgå i landsstyrets forhandlinger med regeringen om indtægternes fordeling mellem Danmark og Grønland.

Hvad angår de andre indstillinger fra landstingets side, er det overladt landsstyret at overveje, i hvilken form og ikke mindst på hvilket tidspunkt drøftelserne skal fortsætte. Vi er enige med siumuts ordfører i landstinget, der sagde, at drøftelserne herom må ske uden store armbevægelser, men i en atmosfære som den, der har kendetegnet diskussionerne imellem de grønlandske og de danske myndigheder siden hjemmestyrets indførelse, nemlig i en venskabelig atmosfære.

Som jeg sagde til at begynde med, er jeg lige ankommet fra Grønland efter deltagelse i landstingets efterårssamling. Af samme grund har jeg ikke været i stand til at deltage i førstebehandlingen af nærværende lovforslag, men ved gennemlæsningen af folketingetsreferater fra førstebehandlingen har jeg bemærket, at visse ordførere så at sige nok en gang har ageret med løftet pegefingre og i bedste gammelkendte koloniimperialistiske stil sat spørgsmålstejn ved, hvorvidt disse »grønlændere« nu ved, hvad de gør i denne sag.

Jeg skal ikke gå ind i diskussionen på dette niveau her fra talerstolen. Imidlertid vil jeg ikke undlade at kommentere denne side af debatten. Derfor beder jeg formanden om lov til at citere en af forfatteren Soyas aforismer. Den siger:

»Jeg ved egentlig ikke, om det er af taktiske grunde eller bare af dumhed, at vi mennesker så ofte undervurderer hinanden.«

Steenholdt (Grønl.):

Jeg skal gøre nogle bemærkninger om forslag til lov om ophævelse af lov om Nordisk Mineselskab A/S og lov om ophævelse af lov om Arktisk Minekompagni A/S. Lovgiv-